

Nem tűr

Aki változást akar, annak minden alkotmányos eszközzel élnie kell, hogy kifejezze a véleményét. Ha beletörődünk abba, hogy 2010-ig biztosan nem változik a helyzet és marad ez a kormány, akkor tényleg nem lesz kormányváltás. Ám ha az emberek többsége kifejezi ellenérzését, akkor van esély Gyurcsányék bukására – mondta a Demokratának Kövér László, a Fidesz választmányi elnöke.

– Tavaly áprilisban lapunknak adott interjújában arra a kérdésre, hogy mi következhet egy sikeres népszavazás után, így válaszolt: „Akkor szabad a pálya. Amit egy párt megtehetett, hogy egy illegitim módon kormányzó koalíciót jobb belátásra bírjunk, azt megtettük, következhetnek a parlamenten kívüli alkotmányos eszközök, például a tömegtüntetések, a sztrájkok. Hangsúlyozom, hogy alkotmányos eszközökről beszélek.” Most is tartja ezt a véleményét?

– Természetesen igen. Egy demokráciában annak kell történnie, amit az emberek akarnak. Ha az emberek nem csupán a viztdíjról, a kórháziapidíjról és a tandíjról mondanak véleményt, hanem az ország állapotáról s a demokrácia helyzetéről is, akkor sztrájkok, tiltakozások formájában nagy nyomás nehezedhet a kormányfőre, az MSZP-re, illetve a szocialista-szabad demokrata koalícióra. Hangsúlyozom azonban, hogy közjogi értelemben egy sikeres népszavazás semmire sem kötelezi a kormányt – a kérdésekben szereplő sarc eltörlésén túl. A politikai következmények – például a kormány távozása, előre hozott választás – azon múlnak, hogy az emberek többsége valóban akar-e változást, és alkotmányos eszközökkel tesz-e ezért. Illetve természetesen azon is múlik, hogy a kormányzat megérti-e az üzenetet.

– Az elmúlt egy évben mennyire változott a kormány helyzete? Bizonytalanabb lett-e például Gyurcsány Ferenc pozíciója?

Ünk némán

Kövér László
a kormány
bukásáról

– Annyiban mindenképpen változott a helyzet, hogy ilyen hosszú időn keresztül még egyetlenegyszer sem volt az aktuális kormánypart, a kormányfő, illetve a kormány népszerűsége mélypontra. Olyan ez, mint mikor valaki lemerül a víz alá: egy darabig kibírja a tartalékaiival, de egy idő után elfogy az oxigén. A problémákat mutatja az is, hogy az érdemi hatalommal rendelkező pozíciók egyre inkább egy szűk kör kezében összpontosulnak. Gondolok itt például arra, hogy Draskovics Tibor megint új tárcát kapott, vagy arra, hogy Keller László ismét államtitkári posztra került. Egyre kevesebben vannak, akiket ilyen körülmények között vonz a hatalom. Sokak számára vált világgosszá, hogy ebben a helyzetben jóval több kockázat rejlik valamilyen kormányzati pozícióban, mint lehetséges haszon.

– De ennek kapcsán eszünkbe juthat az is, hogy Szetey Gábor államtitkár távozásakor azt mondta, friss levegőre van szüksége.

– Valóban, ez is jó példa. Egyrészt menekülnek az emberek a süllyedő hajóról, másfelől pedig egyre kevesebben vállalnak valamilyen pozíciót, hogy ezzel nevüket adják ezekhez az intézkedésekhez. És az is igaz lehet, hogy Gyurcsány Ferenc hovatovább egy paranoiás Néróként viselkedve már csak a legközelebbi tette társaiban bízik. Kétségbeesésében olyan hétp próbás alakokat ültet a hatalom kulcspozícióiba – a rendőrség, az APEH és az NBH főlé – akiket éppenséggel nem a kamaszlányos gátlásosság jellemez. Úgy gondolom, hogy a lényegre tapintott Varga Mihály alelnök, amikor azt mondta Draskovics Tibor kinevezése kapcsán: a legsötétebb múlt köszön vissza. Van okunk feltételezni, hogy Keller visszatéréseivel a „kellerizmus”, azaz a hatalommal való brutális, a jogállamiságot és a mások emberi méltóságát is zárójelbe helyező visszaélés, a koncepciók hatósági eljárások gyakorlata újra fel fog éledni.

– Mennyire érzi az embereken az elszántágot, a változtatni akarást?

– A felmérések a népszavazás szempontjából biztatóak, ám többek között a saját kárunkon is tudhatjuk, hogy ezekre a feltevésekre nem lehet alapozni. Sok függ attól, hogy hány embert sikerül meg-

szólítanunk és rábírnunk a részvételre, nem csupán plakátokkal, szórólapokkal, vagy a politikusaink országjárása során, mert mindezek mellett nagyon fontos az aktivistáink szerepe is. Úgy látom, hogy a kormány időhúzásra játszik, így volt ez a népszavazással kapcsolatban is. Azt gondolják, hogy az emberek elfáradnak, apátiába süllyednek és csendben eltűnnek mindent, amit tesznek velük. A népszavazás arról is szól, hogy megmutassuk: sokan vagyunk, akik nem kérünk ezekből az intézkedésekből, és nem tőrjünk némán, hogy a kormány gyökeresen az ellentétét teszi annak, mint amit megígért.

– A napokban készítettünk egy felmérést a népszavazással kapcsolatban. Megdöbentő volt, hogy sokan nincsenek tisztában a kérdésekkel, és azt hiszik, hogy ha nem akarnak vizitdíjat, kórházi napidíjat vagy tandíjat, akkor nemmel kell szavazniuk. A hátralévő rövid idő elég arra, hogy világossá tegyék, melyik válasz mit jelent?

– Való igaz, azért, hogy a jogi buktatókat kikerüljük, meglehetősen bonyolult, összetett kérdéseket kellett feltenni. Létező probléma, hogy vannak, akik nem tudják értelmezni ezeket a mondatokat, magam is találgoztam ezzel. Bízom benne, hogy a következő napokban egyértelművé tudjuk tenni: ha valaki elutasítja ezeket az intézkedéseket, akkor három igennel kell voksolnia.

– Beszélgetésünk során többször felmerült, a kormány vajon észrevenné-e egy sikeres népszavazás után, hogy lassan teljesen elfogy körülötte a levegő. Ön azt mondta, lát erre esélyt.

– Ha a társadalom többsége sztrájkokkal, tiltakozó akciókkal és más alkotmányos eszközökkel kifejezi azt a szándékát, hogy kormányváltást akar, akkor látok. Egy demonstratívan magas részvétel mellett megnyert szavazás önmagában is olyan mérvű erkölcsi és politikai nyomást jelenthet, amelyet ennek a hitelét veszített koalíciónak nehéz lesz kibírnia.

– Csakhogy úgy tűnik, Gyurcsányék nagyon elszántak. Hiába tiltakozott például az ellenzék, hiába tiltakoztak a szakszervezetek, a civil szervezetek, a szakmai érdekképviseletek,

hiába voltak sztrájkok, másodsorra is megszavazták az egészségbiztosítási törvényt. Ha ebben nem tágitottak, akkor a kormányzat miatt engednék ki a kezükből?

– Más egy törvényt áterőszakolni, és más éveken keresztül erős ellenszélben kormányozni. Tény, hogy jogi értelemben nem kötelez távozásra egy kormányt, ha ciklus közben a társadalom többsége ellene fordul és elutasítja az intézkedéseit. A demokráciában ugyanis az a szép – mások szerint pedig az a rossz –, hogy a jóhiszeműsége, a demokratikus alapértékek tiszteletben tartására épít, azaz egy normális demokrácia nem juthatna abba az állapotba, amelybe Magyarországot a szocialisták és a szabad demokraták juttatták. Ez a mostani helyzet nem az alkotmány hibája. Hiszen nem lehet felkészülni arra, hogy jön egy kormány, amelyik folyamatosan és következetesen becsapja az embereket, és ha kell, már-már diktatórikus eszközökkel kormányoz. Mert sajnos ez a balliberális kormány ilyen: nem törődik azzal, ki mit mond, nem érdekli, hányan utasítják el. Mégis az a véleményem, hogy aki változást akar, annak minden alkotmányos eszközzel élnie kell, hogy kifejezze a véleményét. Ha beletörődünk abba, hogy 2010-ig biztosan nem változik a helyzet és marad ez a kormány, akkor tényleg nem lesz kormányváltás. Ám ha az emberek többsége kifejezi ellenérzését, akkor van esély Gyurcsányék bukására. Hogy pontos legyek: csakis akkor van esély. A vélemény kifejezésének legközvetlenebb eszköze pedig a népszavazás.

– Tehát akkor optimista?

– Biztos nem lehetek a népszavazás sikerében, és abban sem, hogy a kormány megbukik, hiszen ez az embereken múlik. De több esélyt látok arra, hogy 2010 előtt változás lesz, mint arra, hogy a Gyurcsány-kabinet kitölti ezt a ciklust. Ha még két éven keresztül maradnának, az nem a Fidesz szempontjából jelentene leginkább problémát. Hanem Magyarországnak okozna mérhetetlen károkat, hiszen az elmúlt hat esztendőben azt láttuk, hogy nem csupán erkölcsi, de gazdasági szempontból is mélypontra került az ország.

Bándy Péter